

РЕШЕНИЕ № 579

София, 31 януари 2011 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Първо наказателно отделение в съдебно заседание на десети декември две хиляди и десета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ПЛАМЕН ТОМОВ

ЧЛЕНОВЕ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

ИВЕТА АНАДОЛСКА

със секретар РУМЯНА ВИДЕНОВА

при участието на прокурора МАРИЯ МИХАЙЛОВА

изслуша докладваното от председателя (съдията) ПЛАМЕН ТОМОВ

наказателно дело под № 565/2010 година

Върховният касационен съд е трета инстанция по делото пред него по жалба от името на частния обвинител А.Л.С. срещу въззивното решение на Софийския апелативен съд, с което е потвърдена присъдата на Софийския градски съд за престъплението, причинило смъртта на В. П. М.-син на С.

Присъдата - № 38 от 17 юли 2007 год. по нохд № 4456/2005 год., е по обвинението, че Г.Г.З., В. П. К. и С. П. К. са причинили на 3 май 2005 год. при условията на независимо извършители смъртта на В.М.в; всеки от тях е обвинен, че е действал по различно време и в различно качество при построяването, приемането и ползването на културно-информационния център на софийския площад „С.“, част от който е и фонтанът с електрическо осветление, където възникнала повреда и В.М. починал в резултат на токов удар. Дейността на всеки от тримата е приета за правно регламентирана и представляваща източник на повишена опасност, както и че те са я изпълнявали немарливо: обвиняемият К. – като изпълнителен директор на дружеството-строител, обвиняемият З. – като управител на общинското звено с инвеститорски функции, обвиняемият К. – като изпълнителен директор на общинското търговско дружество, експлоатирало обекта на пл.“С.в” към 3 май 2005 год.

Посочената присъда е осъдителна по отношение единствено на последния подсъдим – за престъплението, в което е обвинен, по чл.123, ал.1 НК той е наказан с 1 000 лева глоба, станало възможно след прилагането на чл.78а НК (освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание). Осъденият К. е оправдан само за част от правилата на правно регламентираната дейност, за които е бил обвинен, а подсъдимите К. и З. са оправдани изцяло.

Въззивното решение - № 255 от 21 юли 2010 год. по внохд № 214/2010 год., е постановено от четвърти пореден състав на САС. Постановените преди него решения в тази съдебна инстанция са съответно отменени по касационен ред и делото е връщано за ново разглеждане във въззивния съд.

В подадената сега касационна жалба е направено позоваване на първите две основания по чл.348 НПК, но акцентът е върху нарушенията на процесуалния закон, и между тях-на неизпълнените за пореден път указания в отменителното решение.

ВКС намери, че трябва да остави в сила обжалваното решение.

Вярно е, че и при третото въззивно разглеждане на делото САС е отказал да изпълни задължителни за него указания на ВКС; някои от тях обаче е изпълнил и това се явява съществено в случая.

В касационната жалба не се разграничават задължителните указания по т.2 от указанията по т.3 на чл.355, ал.1 НПК, а съществено за правилното решаване на делото се оказват именно онези от тях, които ВКС е дал за „отстраняване на допуснатите съществени нарушения на процесуални правила” (по т.3).

Става дума за указанията, чийто предмет е била правилността на о ц е н к а т а на доказаните по делото факти – на липсващия проект за осветлението на фонтана, на изработването на това осветление от нелицензиран елтехник и т.в., факти, които и сега се припомнят от жалбоподателката (нещо повече – изпълнени са били и някои указания относно самия кръг такива факти, не за тяхната оценка; последният състав на САС е посочил например за първи път, че когато е приет обектът през 1998 год., всъщност не е била направена 72-часовата проба на електрическата инсталация на фонтана – вж. на с.22 от мотивите, където въззивният съд се е разграничил от първоинстанционния СГС, като за разлика от него е сметнал, че този факт е останал недоказан).

Предишният състав на ВКС-III н.о. е бил критичен към правилността на оценката на посочената категория факти от гледна точка на изводите, които следват от тях, за причинната им връзка със смъртта на В.Маринов. Вярно е, че на свой ред и този състав на САС е стигнал до извода, че смъртта на пострадалия не е пряко следствие от въпросните обстоятелства, но за първи път същият извод е убедително обоснован с оглед на чл.122 НК и като подход това се явява решаващо за оставянето в сила на сега проверяваното решение.

Известно е съотношението между съставите по чл.122 и 123 НК като общ към специален, което означава, че изискванията за възникване на специалната отговорност обхващат изискванията и на общата; добавени към тях обаче, специалните изисквания за т.нар. професионална непредпазливост по чл.123 НК са често толкова сложни, че представляват пречка да бъдат ясно поставени и правилно решени общите въпроси за двата вида отговорност. Такъв е въпросът и за причинната връзка между определено поведение и последиците от него, а правилното му решаване става далеч по-ясно, когато се обсъжда извън подробната и нерядко казуистична уредба на дейността, която е източник на повишена опасност. В този контекст е станало видимо, че двете безспорно досега причини за настъпилата смърт на пострадалия стоят в чуждо и за двамата подсъдими К.и З. поведение: снемането на трансформаторната кутия от гранитните подложки, върху които е била поставена от строителя; прекъсването на изолацията върху елкабела, захранвал едно от осветителните тела във фонтана; нещо повече – в нечие чуждо поведение, което е невъзможно да бъде изключено предварително и затова е било непредвидимо, колкото и безупречно да са били в работата си двамата подсъдими, от една страна, и, от друга – независимо от нарушенията, които са допуснали в нея. За категоричността на последния извод не би имало място, ако, разбира се, беше доказано к о г а е започнало наводняването на снетата трансформаторна кутия – това обстоятелство без съмнение би открило бездействието на онзи (включително К. и З.), който е бил длъжен да възстанови безопасното положение на кутията. Макар причиняването от въпросното обстоятелство да е само в комбинацията му с второто – „даването на късо” от повредения кабел – за разлика от първото, то е доказано по време, близко до инцидента, и точно така е била конкретизирана отговорността на подсъдимия В.К., единственият вече осъден по делото.

Изложеното дотук като най-важно за оставянето в сила на обжалваното решение е вероятно подценено от обжалвалата го страна, а предполагаемото обяснение за подобно отношение е в погрешното разглеждане на въпроса за причинната връзка само като правен, а не и като фактически преди това въпрос – вж. няколкото места в касационната жалба, където изрично се говори за „правни” изводи относно причинния процес, довел до смъртта на В.М., и за необходимостта те да бъдат отчетени на плоскостта на касационното основание по чл.348, ал.1, т.1 НПК.

Ръководен от всичко и съобразно още с чл.354, ал.1, т.1 НПК, ВКС-I наказателно отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 255 от 21 юли 2010 год. по внохд № 214/2010 год. на Софийския апелативен съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]